

FOLKETINGET
STATSREVISORERNE

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

Maj 2025
– 16/2024

Rigsrevisionens beretning afgivet
til Folketinget med Statsrevisorernes
bemærkninger

Uddannelsessteders lovpligtige vurdering af undervisningsmiljø

16/2024

Beretning om

uddannelsessteders lovpligtige vurdering af undervisningsmiljø

Statsrevisorerne fremsender denne beretning med deres bemærkninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. § 3 i lov om statsrevisorerne og § 18, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

København 2025

Denne beretning til Folketinget skal behandles ifølge lov om revisionen af statens regnskaber, § 18:

Statsrevisorerne fremsender med deres bemærkning Rigsrevisionens beretning til Folketinget og vedkommende minister.

Justitsministeren, ministeren for samfundssikkerhed og beredskab, uddannelses- og forskningsministeren, børne- og undervisningsministeren, kulturministeren og ministeren for byer og landdistrikter, kirkeministerens og ministeren for nordisk samarbejde afgiver en redegørelse til beretningen.

Rigsrevisor afgiver et notat med bemærkninger til ministrenes redegørelser.

På baggrund af ministrenes redegørelser og rigsrevisors notat tager Statsrevisorerne endelig stilling til beretningen, hvilket forventes at ske i september 2025.

Ministrenes redegørelser, rigsrevisors bemærkninger og Statsrevisorerne eventuelle bemærkninger samles i Statsrevisorerne Endelig betænkning over statsregnskabet, som årligt afgives til Folketinget i februar måned – i dette tilfælde Endelig betænkning over statsregnskabet 2024, som afgives i februar 2026.

Statsrevisorernes bemærkning tager udgangspunkt i denne karakterskala:

Karakterskala	
Positiv kritik	• finder det meget/særdeles positivt • finder det positivt • finder det tilfredsstillende/er tilfredse med
Kritik under middel	• finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	• finder det utilfredsstillende/er utilfredse med • påpeger/understreger/henstiller/forventer • beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	• kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/indskærper • påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	• påtaler skarpt og henleder særligt Folketingets opmærksomhed på

**Henvendelse vedrørende
denne publikation rettes til:**

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Tlf.: 3337 5987
statsrevisorerne@ft.dk
www.ft.dk/statsrevisorerne

ISSN 2245-3008
ISBN online 978-87-7434-864-1

Statsrevisorernes bemærkning

Beretning om uddannelsessteders lovpligtige vurdering af undervisningsmiljø

Et godt undervisningsmiljø medvirker til at understøtte indlæring og kvalitet i uddannelsen og forebygger mistrivsel og frafald. Undervisningsstederne har siden 2001 haft ansvaret for at gennemføre de lovpligtige undervisningsmiljøvurderinger. Undervisningsmiljøloven har til hensigt at sikre elevers og studerendes ret til et godt undervisningsmiljø.

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om uddannelsesstederne overholder undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger. I undersøgelsen indgår 335 offentlige og private uddannelsessteder, som udbyder videregående uddannelser, ungdomsuddannelser, ordinære voksenuddannelser samt branchespecifikke uddannelser. Der går 526.000 elever og studerende på uddannelsesstederne.

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at 21 % af uddannelsesstederne ikke har foretaget en undervisningsmiljøvurdering, og at yderligere 55 % har en mangelfuld vurdering. Samlet set betyder det, at 76 % af uddannelsesstederne ikke lever op til undervisningsmiljølovens krav. Konsekvensen er, at ca. 259.000 elever og studerende går på et uddannelsessted, hvor undervisningsmiljøvurderingen ikke lever op til undervisningsmiljøloven, hvilket kan have påvirket elevers og studerendes indlæring, trivsel og frafald negativt.

Statsrevisorerne

12. maj 2025

Mette Abildgaard
Leif Lahn Jensen
Serdal Benli
Mikkel Irminger Sarbo
Lars Christian Lilleholt
Mohammad Rona

Statsrevisorerne hæfter sig ved følgende undersøgelsesresultater:

- 70 uddannelsessteder har ikke en undervisningsmiljøvurdering. Blandt disse findes alle typer af uddannelsessteder, men der er flest ungdomsuddannelsessteder uden en undervisningsmiljøvurdering, og de branchespecifikke uddannelsessteder har den største andel af uddannelsessteder uden en undervisningsmiljøvurdering.
- 184 uddannelsessteder har mangelfulde undervisningsmiljøvurderinger, og blandt disse findes alle typer af uddannelsessteder, men ungdomsuddannelsesstederne og voksenuddannelsescentrene har den største andel af uddannelsessteder med en mangelfuld vurdering.
- Ud af de i alt 184 uddannelsessteder med mangelfulde vurderinger er det bare 48, som går videre til at udarbejde en handlingsplan for, hvordan de vil løse de problemer, som de har identificeret.
- 24 % af alle uddannelsessteder har en undervisningsmiljøvurdering, som indeholder alt det, den skal. De videregående uddannelsessteder har den største andel af uddannelsessteder, som overholder alle lovens krav.
- Der er uddannelsessteder inden for alle de undersøgte ministeriområder, som ikke har en undervisningsmiljøvurdering.

Statsrevisorerne er enige i Rigsrevisionens anbefaling om, at de omfattede ministerier er opmærksomme på, om nedlæggelsen af Dansk Center for Undervisningsmiljø pr. juni 2025 gør, at der er behov for særlige initiativer.

Statsrevisorerne anbefaler, at ministerierne sikrer, at undervisningsmiljøvurderingerne er nemt tilgængelige på relevante hjemmesider.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	1
1.1. Formål og konklusion	1
1.2. Baggrund	4
1.3. Vurderingskriterier, metode og afgrænsning.....	7
 2. Uddannelsessteders lovpligtige vurdering af undervisningsmiljø	 9
2.1. Overholdelsen af lovens krav til vurderingens indhold	9
2.2. Overholdelsen af lovens krav til tilgængelighed	15
 Bilag 1. Metodisk tilgang.....	17
Bilag 2. Kodebog	23
Bilag 3. Fordeling på uddannelsessteder.....	26

Rigsrevisionen har selv taget initiativ til denne undersøgelse og afgiver derfor beretningen til Statsrevisorerne i henhold til § 17, stk. 2, i rigsrevisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Rigsrevisionens mandat til at gennemføre undersøgelsen følger af § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 3 i rigsrevisorloven.

Beretningen vedrører finanslovens § 11. Justitsministeriet, § 13. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet, § 20. Børne- og Undervisningsministeriet, § 21. Kulturministeriet og § 22. By-, Land- og Kirkeministeriet.

I undersøgelsesperioden oktober 2021 - maj 2025 har der været følgende ministre:

Justitsministeriet

Nick Hækkerup: juni 2019 - maj 2022

Mattias Tesfaye: maj 2022 - december 2022

Peter Hummelgaard: december 2022 -

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab

Torsten Schack Pedersen: august 2024 -

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Jesper Petersen: august 2021 - december 2022

Christina Egelund: december 2022 -

Børne- og Undervisningsministeriet

Pernille Rosenkrantz-Theil: juni 2019 - december 2022

Mattias Tesfaye: december 2022 -

Kulturministeriet

Joy Mogensen: juni 2019 - august 2021

Ane Halsboe-Jørgensen: august 2021 - december 2022

Jakob Engel-Schmidt: december 2022 -

By-, Land- og Kirkeministeriet

Joy Mogensen: juni 2019 - august 2021

Ane Halsboe-Jørgensen: august 2021 - december 2022

Louise Schack Elholm: december 2022 - november 2023

Morten Dahlin: november 2023 -

Beretningen har i udkast været forelagt alle seks ministerier, hvis bemærkninger i videst muligt omfang er afspejlet i beretningen.

1. Indledning

1.1. Formål og konklusion

1. Elever og studerende i Danmark har ret til et godt undervisningsmiljø. Det skal sikre, at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, og fremme deres muligheder for udvikling og læring. Det står i undervisningsmiljøloven fra 2001. Et godt undervisningsmiljø medvirker til at understøtte indlæring og kvalitet i uddannelsen og forebygger mistrivsel og frafald. Det viser analyser fra EVA og VIVE.

2. Med loven blev uddannelsessteder forpligtet til at vurdere deres undervisningsmiljø gennem undervisningsmiljøvurderinger. En undervisningsmiljøvurdering er en vurdering af uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø, som skal give et overblik over, hvad uddannelsesstedet skal arbejde med for at forbedre undervisningsmiljøet.

3. Formålet med denne undersøgelse er at vurdere, om uddannelsesstederne overholder undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger.

4. Loven stiller flere krav til uddannelsesstedets undervisningsmiljøvurdering. Vurderingen skal være skriftlig, opdateres mindst hvert tredje år og indeholde:

- en kortlægning af det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø
- en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer
- en handlingsplan, som beskriver, hvordan og hvornår problemerne skal løses
- forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Vurderingen skal desuden ifølge loven være tilgængelig for elever, studerende og andre interesserede.

5. I undersøgelsen indgår 335 forskellige offentlige og private uddannelsessteder. Det er steder, der udbyder videregående uddannelser, ungdomsuddannelser, ordinære voksenuddannelser samt branchespecifikke uddannelser. Der går ca. 526.000 elever og studerende på uddannelsesstederne. De fleste elever og studerende går på de videregående uddannelsessteder og ungdomsuddannelsesstederne – henholdsvis ca. 247.000 og 256.000. De resterende ca. 23.000 fordeler sig på voksenuddannelsescentre og branchespecifikke uddannelsessteder, som ofte er kurser af kortere varighed såsom et certifikatkursus til fx gaffeltruck.

Ret til et godt undervisningsmiljø

Det fremgår af undervisningsmiljølovens § 1, at elever, studerende og andre deltagere har ret til et godt undervisningsmiljø. Andre deltagere kan fx være kursister. I denne beretning bruger vi elever og studerende som en samlet betegnelse for alle dem, der har ret til et godt undervisningsmiljø.

Uddannelsessteder

I undervisningsmiljøloven defineres uddannelsessteder som skoler og uddannelsesinstitutioner.

Uddannelsesstederne hører under Børne- og Undervisningsministeriets, Uddannelses- og Forskningsministeriets, Kulturministeriets, By-, Land- og Kirkeministeriets, Justitsministeriets og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs områder.

6. Dansk Center for Undervisningsmiljø under Børne- og Undervisningsministeriet har siden 2017 ført tilsyn med overholdelsen af undervisningsmiljøloven. Folketinget har i december 2024 besluttet at nedlægge centret. Centret lukker derfor ved udgangen af juni 2025.

7. Rigsrevisionen har selv taget initiativ til undersøgelsen i oktober 2024.

Konklusion

Undersøgelsen viser, at 21 % af uddannelsesstederne ikke har en undervisningsmiljøvurdering, og at yderligere 55 % har en mangelfuld vurdering, som kun lever op til dele af undervisningsmiljølovens krav til vurderingerne. Samlet set lever 76 % af uddannelsesstederne således ikke op til lovens krav. Det finder Rigsrevisionen utilfredsstillende. Konsekvensen er, at ca. 259.000 elever og studerende går på et uddannelsessted, hvor undervisningsmiljøet ikke er blevet vurderet som forudsat i undervisningsmiljøloven. Der er således risiko for, at de ikke får sikret deres ret til et godt undervisningsmiljø.

De 70 uddannelsessteder, som ikke har en undervisningsmiljøvurdering, findes blandt alle typer af uddannelsessteder - både dem, som udbyder videregående uddannelser, ungdomsuddannelser og voksenuddannelser, og dem, som udbyder branchespecifikke uddannelser. De branchespecifikke uddannelsessteder har den største *andel* af uddannelsessteder uden en undervisningsmiljøvurdering, men der er *flest* ungdomsuddannelsessteder uden en vurdering.

De 184 uddannelsessteder med mangelfulde undervisningsmiljøvurderinger findes ligeledes blandt alle typer af uddannelsessteder. Ungdomsuddannelsesstederne og voksenuddannelsescentrene har de største andele af uddannelsessteder med mangelfulde vurderinger - mere end 60 %. Uddannelsessteder med mangelfulde vurderinger kortlægger i de fleste tilfælde undervisningsmiljøet, men får ikke arbejdet med de resterende af lovens krav. Det betyder, at uddannelsesstederne dermed ikke har et tilstrækkeligt overblik over eventuelle problemer med undervisningsmiljøet, og at de ikke får taget stilling til, handlet og fulgt op på, om problemerne løses.

Samlet set har 24 % af alle uddannelsesstederne en undervisningsmiljøvurdering, som indeholder alt det, den skal. Det svarer til 81 uddannelsessteder. De videregående uddannelsessteder har den største andel af uddannelsessteder, som overholder alle lovens krav.

Der er uddannelsessteder inden for alle de undersøgte ministerområder, som ikke har en undervisningsmiljøvurdering. Rigsrevisionen anbefaler, at ministerierne afklarer, om nedlæggelsen af den hidtidige tilsynsmyndighed kalder på særlige initiativer.

Vurderingen skal ifølge loven være tilgængelig for elever, studerende og andre interesserede. Undersøgelsen viser, at 77 % har offentliggjort vurderingen på uddannelsesstedets hjemmeside. Børne- og Undervisningsministeriet har oplyst, at lovens krav også kan opfyldes ved, at uddannelsessteder kan sende vurderingen på forespørgsel, såfremt den ikke ligger på hjemmesiden. Rigsrevisionen finder, at dette gør tilgængeligheden unødigt vanskelig - særligt for andre interesserede.

1.2. Baggrund

8. Folketinget vedtog i 2001 lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø – fremover benævnt undervisningsmiljøloven. Loven har til hensigt at sikre elevers, studerendes og andre deltageres ret til et godt undervisningsmiljø. Derfor skal undervisningsmiljøet vurderes på samme måde som ansattes arbejdsmiljø bliver vurderet i de lovpligtige arbejdspladsvurderinger. Det fremgår af bemærkninger til loven. Undervisningsmiljøvurderingen skal give et overblik over, hvad uddannelsesstedet skal arbejde med for at forbedre undervisningsmiljøet.

9. Nyere undersøgelser peger på, at et godt undervisningsmiljø medvirker til at understøtte indlæring og kvalitet i uddannelsen og forebygger mistrivsel og frafald. Fx viser en undersøgelse fra Gymnasieskolen (2024), at et dårligt indeklima i undervisningslokalerne påvirker elevernes indlæring negativt. Derudover har både EVA (2022) og VIVE (2023) vist, at et godt psykisk undervisningsmiljø med god faglig og social trivsel er med til at forebygge frafald og fastholde de studerende.

10. Undervisningsmiljøloven opdeler undervisningsmiljøet i tre kategorier: det fysiske, psykiske og æstetiske. De tre kategorier er beskrevet i tabel 1.

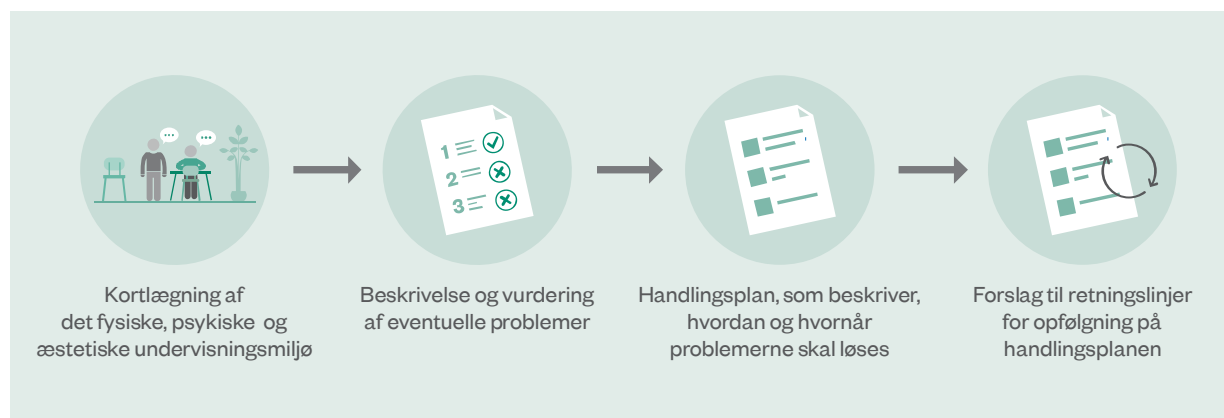
Tabel 1
Undervisningsmiljøets tre kategorier

		
Fysisk undervisningsmiljø	Psykisk undervisningsmiljø	Æstetisk undervisningsmiljø
Fysisk undervisningsmiljø handler om uddannelsesstedets fysiske rammer. Det dækker bl.a. borde og stole, toiletter, rengøring, temperaturforhold, lys og luft. Det fysiske undervisningsmiljø har betydning for, om undervisningen foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.	Psykisk undervisningsmiljø handler om almen trivsel og velvære på uddannelsesstedet. Det dækker elever og studerendes generelle trivsel, relationer til hinanden og til undervisere, samt deres oplevelse af mobning, chikane og forskelsbehandling. Det psykiske undervisningsmiljø har betydning for elevers mulighed for udvikling og læring.	Æstetisk undervisningsmiljø handler om, hvor indbydende uddannelsesstedet er. Det dækker forhold som udsmykning og atmosfære, herunder om lokalerne understøtter de aktiviteter, der foregår i dem, og er rare at være i. Det æstetiske undervisningsmiljø er med til at fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Børne- og Undervisningsministeriet og bemærkninger til undervisningsmiljøloven.

Ifølge undervisningsmiljøloven har de tre kategorier af undervisningsmiljø tilsammen betydning for, at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt og fremme de studerendes muligheder for udvikling og læring.

11. Undervisningsmiljøvurderingen skal ifølge loven være skriftlig, opdateres mindst hvert tredje år og overholde fire indholdskrav. Figur 1 viser de fire krav til indhold.

Figur 1**Undervisningsmiljølovens fire krav til undervisningsmiljøvurderingens indhold**

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Børne- og Undervisningsministeriet og undervisningsmiljøloven.

Det fremgår af figur 1, at kravene bygger oven på hinanden. Uddannelsesstedet skal først kortlægge undervisningsmiljøet. En kortlægning er et overblik over elevernes og de studerendes oplevelse af uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø. Der er ingen metodekrav til, hvordan kortlægningen skal gennemføres. Derfor kan uddannelsesstedet både bruge fx spørgeskemaundersøgelser og interviews til at kortlægge undervisningsmiljøet.

Uddannelsesstedet skal på baggrund af kortlægningen beskrive og vurdere, om der er problemer med undervisningsmiljøet. Hvis uddannelsesstedet konstaterer problemer med undervisningsmiljøet, skal uddannelsesstedet udarbejde en handlingsplan for, hvordan de konstaterede problemer skal håndteres. Endelig skal uddannelsesstedet lave forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen, dvs. beskrive, hvordan og hvornår der skal følges op.

12. Uddannelsesstederne skal desuden sikre, at undervisningsmiljøvurderingen er tilgængelig for elever, studerende og andre interesserede. Ifølge Børne- og Undervisningsministeriet er vurderingen tilgængelig, hvis den er på uddannelsesstedets hjemmeside, eller hvis den kan fremsendes ved forespørgsel.

13. Undervisningsmiljøloven gælder – med få undtagelser – for alle offentlige og private uddannelsessteder. De få undtagelser er undervisning i forbindelse med militærtjeneste og dele af undervisning inden for søfart. Loven gælder derfor for uddannelsessteder, som udbyder mange forskellige typer af undervisning – uanset om den foregår i et klasseværelse, i et laboratorium eller på et værksted.

14. Tabel 2 viser, hvordan de 335 uddannelsessteder fordeler sig på typer af uddannelsessteder, samt eksempler på de uddannelser, som stederne udbyder.

Tabel 2
Uddannelsessteder i undersøgelsen (335)

Typen af uddannelsessteder (antal)	Eksempler på uddannelser
Videregående uddannelsessteder (45) Universiteter, kunstneriske og kulturelle uddannelsessteder, professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsessteder.	Bachelor- og kandidatuddannelsen i historie, arkitektuddannelsen, sygeplejerskeuddannelsen, serviceøkonom og skibsfører.
Ungdomsuddannelsessteder (248) Gymnasier og hf, erhvervsskoler og forberedende grunduddannelser (FGU).	Almen studentereksamen, tømreruddannelsen og den forberedende grunduddannelse.
Voksenuddannelsescentre (23) Voksenuddannelsescentre og Kriminalforsorgens voksenuddannelsescenter ¹⁾ .	Almen voksenuddannelse (AVU) og forberedende voksenundervisning (FVU).
Branchespecifikke uddannelsessteder (19) Private udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og erhvervsuddannelser (EUD), Beredskabsstyrelsens uddannelsessteder, folkekirkens uddannelsessteder samt politiets og Kriminalforsorgens uddannelsessteder.	Certifikatkursus til fx gaffeltruck, ambulancebehandler, redningsberedskabets indsatslederuddannelse, kirkesanger og politiets basisuddannelse.

¹⁾ Kriminalforsorgens voksenuddannelsescenter udbyder uddannelse for indsatte i fængsler og arrester.

Note: Uddannelsesstederne er kategoriseret i typer på baggrund af institutionernes oplysninger i Institutionsregisteret. Nogle uddannelsessteder udbyder uddannelser på tværs af kategorierne. Dette gør sig fx gældende for enkelte maritime uddannelsessteder, der både udbyder videregående uddannelser og ungdomsuddannelser. I de tilfælde har vi anvendt den kategori, som uddannelsesstederne er oplyst med i Institutionsregisteret. Vi har desuden været i dialog med ministeriet om kategoriseringen.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra ministerierne.

15. Dansk Center for Undervisningsmiljø under Børne- og Undervisningsministeriet fører et administrativt tilsyn med overholdelsen af loven. Det har de gjort siden 2017. Centret har haft en bevilling på 0,7 mio. kr. årligt til formålet.

Folketinget har i december 2024 besluttet at nedlægge Dansk Center for Undervisningsmiljø som led i regeringens politisk prioriterede opgavebortfald. Det betyder, at centret lukker med udgangen af juni 2025. Centret vil herefter ikke føre tilsyn med overholdelsen af undervisningsmiljøloven. Det fremgår af bemærkninger til ændringsloven fremsat den 7. november 2024, at der herefter ikke vil være et lovbestemt tilsyn med overholdelsen af undervisningsmiljøloven, ”men det vil indgå i det almindelige løbende sektortilsyn, som vedkommende minister fører med institutioner, kommuner m.v. på ministerområdet”.

1.3. Vurderingskriterier, metode og afgrænsning

Vurderingskriterier

16. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om uddannelsesstederne overholder undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger.

Undersøgelsens vurderingskriterier følger af den gældende undervisningsmiljølov, jf. lovbekendtgørelse nr. 316 af 5. april 2017, §§ 6-7.

17. Undervisningsmiljøloven stiller ikke nærmere krav til, hvordan undervisningsmiljøvurderingerne skal udarbejdes. Derfor kan uddannelsesstederne selv bestemme, hvordan informationer om undervisningsmiljøet skal indsamles og bearbejdes – de skal blot sikre, at vurderingens indhold overholder lovens krav. Vi har baseret vores fortolkning af lovens krav på materiale fra Dansk Center for Undervisningsmiljø og dialog med Børne- og Undervisningsministeriet.

18. Uddannelsesstedets ledelse skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig undervisningsmiljøvurdering, jf. undervisningsmiljølovens § 6. Uddannelsesstedets ledelse har dermed det primære ansvar i forhold til beretningens konklusioner. Ministerierne har som bevillingsansvarlige ansvaret i forhold til Folketinget for, at bevillingen anvendes i overensstemmelse med specifikke og generelle forudsætninger, herunder lovgivning som undervisningsmiljøloven.

Metode

19. Undersøgelsen vedrører 335 uddannelsessteder og deres undervisningsmiljøvurderinger.

20. Vi har undersøgt, om uddannelsesstederne har udarbejdet en skriftlig undervisningsmiljøvurdering. Hvis et uddannelsessteds seneste vurdering er mere end 3 år gammel, har vi vurderet, at uddannelsesstedet ikke har en undervisningsmiljøvurdering. Det har vi gjort, fordi vurderingen ikke længere anses for at være gyldig, idet loven fastslår, at vurderingen skal revideres mindst hvert tredje år, jf. undervisningsmiljølovens § 6, stk. 3.

21. For at undersøge, om uddannelsesstedernes undervisningsmiljøvurderinger overholder lovens indholds krav, har vi gennemgået undervisningsmiljøvurderingerne ud fra en kodebog, hvor vi ud fra overskrifter og indhold har vurderet, om vurderingerne lever op til lovens krav. Vi har derfor gennemgået vurderingerne for, om de indeholder en kortlægning af alle tre kategorier af undervisningsmiljøer, om der er en beskrivelse og vurdering af problemer, om der er udarbejdet handlingsplaner ved konstaterede problemer, samt om der er forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanerne. For at sikre ensartethed i vores vurderinger har vi gennemført pilotkodninger og drøftet vores kodninger af de enkelte undervisningsmiljøvurderinger.

22. Vi har ikke vurderet kvaliteten af undervisningsmiljøvurderingen. Derfor har vi ikke vurderet, om uddannelsesstederne burde have beskrevet flere problemer på baggrund af kortlægningen – eller om uddannelsesstedernes handlingsplaner afspejler alle de konstaterede problemer. Ej heller, om uddannelsesstederne har gennemført initiativerne i handlingsplanen.

23. For at undersøge, om uddannelsesstederne har sikret, at deres undervisningsmiljøvurderinger er tilgængelige for elever, studerende og andre interesserede, har vi gennemgået uddannelsesstedernes hjemmesider for at se, om deres undervisningsmiljøvurdering var på hjemmesiden. Vi har også henvendt os til alle uddannelsesstederne og bedt dem om at sende deres seneste undervisningsmiljøvurdering til os.

24. Vi har haft dialog med både Børne- og Undervisningsministeriet og de øvrige ministerier om tolkningen af loven.

25. Undersøgelsens metode uddybes i bilag 1.

26. Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, jf. bilag 1.

Afgrænsning

27. Vores undersøgelsesperiode strækker sig fra oktober 2021 til maj 2025. Vi har indhentet undervisningsmiljøvurderinger fra uddannelsesstederne, der er udarbejdet i perioden oktober 2021 - december 2024. Da en undervisningsmiljøvurdering skal opdateres hvert tredje år, har vi dermed undersøgt undervisningsmiljøvurderinger, som uddannelsesstederne har udarbejdet i oktober 2021 eller senere.

Institutionsregisteret

Institutionsregisteret er en oversigt over uddannelsessteder i Danmark. Oversigten er baseret på uddannelsesstedernes oplysninger.

28. Undersøgelsen vedrører 335 uddannelsessteder, som er identificeret ud fra Institutionsregisteret og i dialog med ministerierne. Uddannelsesstederne er statslige, statsligt selvejende og private uddannelsessteder, der modtager statslige tilskud. Ministerierne har i forbindelse med undersøgelsen forholdt sig til, om uddannelsesstederne er undtaget undervisningsmiljølovens krav.

29. Uddannelsesstederne kan arbejde med undervisningsmiljøet på andre måder end ved at overholde lovens krav til undervisningsmiljøvurderinger. Vi fokuserer i denne undersøgelse på den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering, og vi har dermed afgrænset os fra at undersøge uddannelsesstedernes øvrige arbejde med undervisningsmiljøet. Vi har heller ikke undersøgt det faktiske undervisningsmiljø på uddannelsesstederne.

30. Vi har afgrænset os fra at undersøge Dansk Center for Undervisningsmiljøes tilsyn med uddannelsesstedernes overholdelse af undervisningsmiljøloven, da centret lukker med udgangen af juni 2025.

2. Uddannelsessteders lovpligtige vurdering af undervisningsmiljø

31. Dette kapitel handler om, hvorvidt uddannelsesstederne overholder undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger.

32. Vi har derfor undersøgt:

- om uddannelsesstederne overholder lovens krav til undervisningsmiljøvurderingernes indhold (afsnit 2.1)
- om undervisningsmiljøvurderingerne er tilgængelige for elever, studerende og andre interesserede (afsnit 2.2).

2.1. Overholdelsen af lovens krav til vurderingens indhold

33. For at vurdere, om uddannelsesstederne overholder lovens krav til undervisningsmiljøvurderingernes indhold, har vi undersøgt, om uddannelsesstederne har udarbejdet en skriftlig undervisningsmiljøvurdering inden for de seneste 3 år, som indeholder:

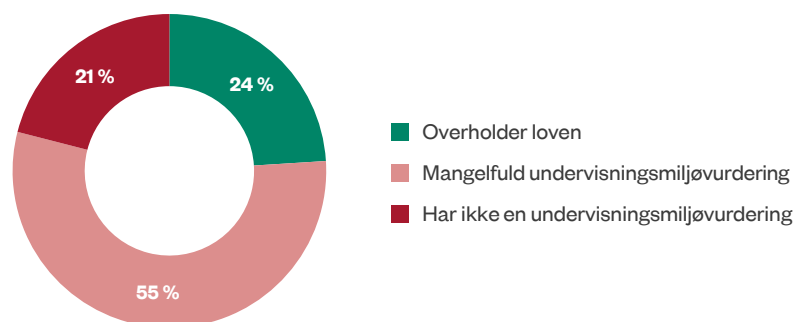
- en kortlægning af både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø
- en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer
- en handlingsplan, som beskriver, hvordan og hvornår problemerne skal løses
- forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

34. Undersøgelsen viser, at 21 % af uddannelsesstederne slet ikke har en undervisningsmiljøvurdering. Yderligere 55 % af uddannelsesstederne har en mangelfuld undervisningsmiljøvurdering, fordi vurderingerne kun lever op til nogle af lovens krav. Det betyder, at 76 % af uddannelsesstederne ikke overholder alle lovens krav til undervisningsmiljøvurderinger.

Gennemgang af uddannelsesstedernes undervisningsmiljøvurderinger

35. Figur 2 viser resultatet af vores gennemgang af de 335 uddannelsessteder.

Figur 2
335 uddannelsessteders overholdelse af undervisningsmiljølovens krav

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne.

Det fremgår af figur 2, at 24 % af uddannelsesstederne overholder alle lovens krav til undervisningsmiljøvurderinger. Det svarer til, at 81 ud af de 335 uddannelsessteder har lavet en undervisningsmiljøvurdering, som indeholder alt det, den skal. Uddannelsesstederne skal kun udarbejde en handlingsplan og retningslinjer for, hvordan de vil følge op på handlingsplanen, hvis uddannelsesstedet konstaterer problemer med undervisningsmiljøet. Dermed overholder uddannelsesstederne også loven, hvis de på baggrund af kortlægningen vurderer, at der ikke er problemer med undervisningsmiljøet.

Det fremgår også af figuren, at 21 % af uddannelsesstederne slet ikke har udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering. Det svarer til, at 70 uddannelsessteder ikke har lavet en skriftlig undervisningsmiljøvurdering inden for de seneste 3 år.

De resterende 55 %, svarende til 184 uddannelsessteder, har en mangelfuld undervisningsmiljøvurdering. Det betyder, at de har lavet en vurdering, som overholder nogle, men ikke alle lovens krav til vurderingernes indhold. Der er tale om en mangelfuld vurdering, når uddannelsesstedet fx ikke har kortlagt både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø, eller når uddannelsesstedet ikke får beskrevet og vurderet de problemer, som kortlægningen peger på. Vurderingen er ligeledes mangelfuld, hvis uddannelsesstedet ikke har udarbejdet en handlingsplan og forslag til retningslinjer for, hvordan der skal følges op på de problemer, der er blevet identificeret på baggrund af kortlægningen.

36. Undersøgelsen viser, at uddannelsessteder med mangelfulde undervisningsmiljøvurderinger i de fleste tilfælde kortlægger undervisningsmiljøet, men ikke får arbejdet med de resterende af lovens krav.

Ud af de i alt 184 uddannelsessteder med mangelfulde vurderinger har 114 kortlagt både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø – og de har derfor et udgangspunkt for at arbejde med de resterende af lovens krav. Det er dog kun 71, som går videre til at beskrive og vurdere problemer med undervisningsmiljøet på baggrund af kortlægningen. Endelig er det bare 48, som går videre til at udarbejde en handlingsplan for, hvordan de vil løse de problemer, som de har identificeret.

Når uddannelsesstederne ikke får arbejdet med de resterende af lovens krav, har de ikke et tilstrækkeligt overblik over eventuelle problemer med undervisningsmiljøet, og de får ikke taget stilling til, handlet og fulgt op på, om problemerne løses.

37. Boks 1 viser eksempler på identificerede problemer med undervisningsmiljøet, som fremgår af undervisningsmiljøvurderingerne.

Boks 1

Eksempler på identificerede problemer med undervisningsmiljøet

Eksempler på problemer, som fremgår af undervisningsmiljøvurderingerne, er støj i undervisningen, temperaturen i lokalerne, rengøring af toiletter og problemer med sikkerhedsforhold i værksteder. Der er også eksempler på mistrivsel blandt elever og studerende og oplevelse af forskelsbehandling. Der er desuden eksempler på utilfredshed med skolens udsmykning i undervisningslokalerne og på skolens fællesarealer. Eksemplerne er taget fra de uddannelsessteder, der har kortlagt og beskrevet problemerne – uagtet om vurderingen i øvrigt lever op til kravet om handlingsplan mv.

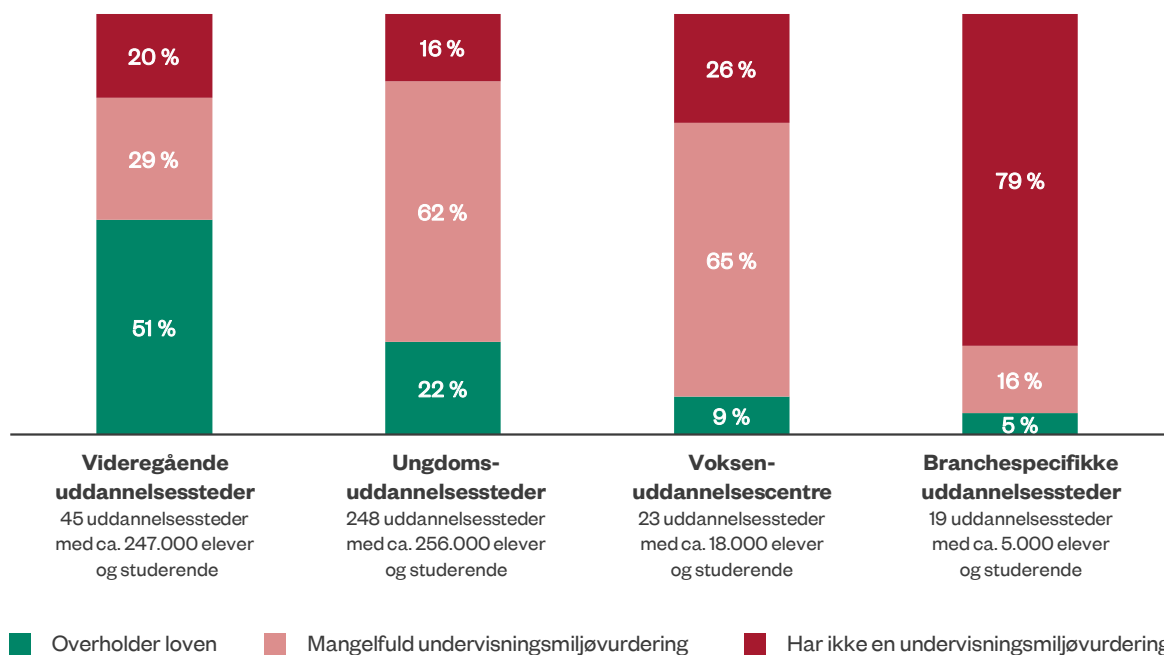
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne.

Undersøgelsens resultater fordelt på typer af uddannelsessteder

38. Nedenfor i figur 3 viser vi, hvordan loven overholdes inden for forskellige typer af uddannelsessteder. Bilag 3 indeholder en detaljeret fordeling af undersøgelsens resultater.

Figur 3

Overholdelsen af undervisningsmiljølovens krav fordelt på typer af uddannelsessteder

Note: Uddannelsesstederne er kategoriseret i typer på baggrund af uddannelsesstedernes oplysninger i Institutionsregisteret og dialog med ministerierne. Elevtal er afrundet til nærmeste 1.000.

Videregående uddannelsessteder er universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier, maritime uddannelsessteder samt kunstneriske og kulturelle uddannelsessteder. *Ungdomsuddannelsessteder* er gymnasier og hf, erhvervsskoler og FGU-institutioner. *Voksenuddannelsescentre* er inkl. Kriminalforsorgens voksenuddannelsescentre. *Branchespecifikke uddannelsessteder* er private udbydere af AMU og EUD, Beredskabsstyrelsens uddannelsessteder, folkekirkens uddannelsessteder samt politiets og Kriminalforsorgens uddannelsessteder.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne og ministerierne.

39. Det fremgår af figur 3, at de uddannelsessteder, der ikke har en undervisningsmiljøvurdering, findes blandt alle typer af uddannelsessteder. Det er de branchespecifikke uddannelsessteder, som har den højeste andel af uddannelsessteder uden en undervisningsmiljøvurdering. Her har 79 % af uddannelsesstederne, svarende til 15 uddannelsessteder, ikke udarbejdet den lovpligtige vurdering.

26 % af voksenuddannelsescentrene og 20 % af de videregående uddannelsessteder har ikke en vurdering. Det drejer sig om 6 voksenuddannelsescentre og 9 videregående uddannelsessteder. Blandt de videregående uddannelsessteder er det særligt de kunstneriske og kulturelle uddannelsessteder, som ikke har en vurdering.

16 %, svarende til i alt 40 ungdomsuddannelsessteder, har ikke en undervisningsmiljøvurdering. Det er særligt gymnasier og hf, som ikke har en vurdering.

40. Det fremgår desuden af figuren, at der blandt alle typer findes uddannelsessteder med en *mangelfuld undervisningsmiljøvurdering*. Voksenuddannelsescentre og ungdomsuddannelsesstederne har de højeste andele af uddannelsessteder, som ikke overholder alle undervisningsmiljølovens krav til vurderingerne – henholdsvis 65 % og 62 %. Dette svarer til 15 voksenuddannelsescentre og 153 ungdomsuddannelsessteder.

29 % af de videregående uddannelsessteder – svarende til 13 uddannelsessteder – og 16 % af de branchespecifikke uddannelsessteder – svarende til 3 uddannelsessteder – har en mangelfuld undervisningsmiljøvurdering.

41. Endelig fremgår det af figuren, at 51 % af de videregående uddannelsessteder, svarende til 23, har en undervisningsmiljøvurdering, som indeholder alt det, den skal. Det samme gør sig gældende for 22 % af ungdomsuddannelsesstederne, svarende til 55. For voksenuddannelsescentre er det 9 %, og for de branchespecifikke uddannelsessteder er det 5 %, som overholder alle lovens krav. Det svarer til 2 voksenuddannelsescentre og 1 branchespecifikt uddannelsessted.

42. Samlet set er det ca. 41.000 elever og studerende, som går på et uddannelsessted, som slet ikke har udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering, mens ca. 218.000 går på et uddannelsessted, som ikke overholder alle lovens krav til vurderingernes indhold. Det betyder, at knap halvdelen af de ca. 526.000 elever og studerende, der samlet går på uddannelsesstederne, ikke har fået deres undervisningsmiljø vurderet som forudsat i undervisningsmiljøloven.

43. Flere uddannelsessteder har i løbet af undersøgelsen oplyst til Rigsrevisionen, at de har igangsat et arbejde med at udarbejde en undervisningsmiljøvurdering.

Undersøgelsens resultater fordelt på ministerområder

44. I tabel 3 viser vi resultatet af vores gennemgang af de 335 uddannelsessteder fordelt på de enkelte ministerområder.

Tabel 3**Uddannelsessteders overholdelse af undervisningsmiljølovens krav fordelt på ministerområder**

Ministerie (antal elever og studerende)	Overholder loven	Mangelfuld undervisnings- miljøvurdering	Har ikke en undervisnings- miljøvurdering	Antal uddannelses- steder
Børne- og Undervisningsministeriet (276.400)	57	169	55	281
Uddannelses- og Forskningsministeriet (245.700)	19	11	4	34
Kulturministeriet (1.700)	4	2	5	11
By-, Land- og Kirkeministeriet (100)	0	1	3	4
Justitsministeriet (1.800)	1	1	1	3
Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab (<100)	0	0	2	2
I alt	81	184	70	335

Note: Elevtal er afrundet til nærmeste 100.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne og oplysninger fra ministerierne.

Det fremgår af tabel 3, at der inden for alle ministerområder findes uddannelsessteder, som enten ikke har en undervisningsmiljøvurdering, eller som har en mangelfuld vurdering.

45. Uddannelses- og Forskningsministeriet har oplyst, at uddannelsessteder uden undervisningsmiljøvurderinger på deres område er institutioner med et elevtal på under 400. Rigsrevisionen bemærker, at loven gælder uanset uddannelsesstedernes størrelse.

46. Kulturministeriet har oplyst, at ministeriet ikke har en tilsynsforpligtelse over for 4 ud af 11 kunstneriske og kulturelle uddannelsessteder, da der er tale om selvejende institutioner. De 4 uddannelsessteder hører i undersøgelsen under Kulturministeriets område, da ministeriet er bevillingsansvarligt.

47. By-, Land- og Kirkeministeriet har bemærket, at tre af deres uddannelsessteder har lavet undervisningsmiljøvurderinger. Vores gennemgang viser, at de er udarbejdet i 2005, 2017 og 2019. Uddannelsesstederne har derfor ikke udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering inden for de seneste 3 år, som loven kræver.

48. Justitsministeriet har oplyst, at Politiskolen i 2020 var i dialog med Dansk Center for Undervisningsmiljø, hvor det blev gjort klart, at skolen var omfattet af undervisningsmiljøloven. Politiskolen har dog endnu ikke en undervisningsmiljøvurdering. Politiskolen har oplyst, at skolen vil sikre, at der inden udgangen af 2025 er udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering.

49. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har oplyst, at de først i forbindelse med denne beretning er blevet opmærksomme på, at deres to uddannelsessteder er omfattet af undervisningsmiljøloven, og at stederne derfor skal lave undervisningsmiljøvurderinger.

2.2. Overholdelsen af lovens krav til tilgængelighed

50. Vi har undersøgt, om undervisningsmiljøvurderingerne er tilgængelige for elever, studerende og andre interesserede, dvs. om uddannelsesstederne overholder undervisningsmiljølovens krav om tilgængelighed.

51. Vi har vurderet, at undervisningsmiljøvurderingen er tilgængelig, hvis vi har kunnet finde vurderingen på uddannelsesstedets hjemmeside, eller hvis uddannelsesstedet har kunnet fremsende deres vurdering til os på forespørgsel.

52. Langt de fleste af de undervisningsmiljøvurderinger, vi har gennemgået, var på uddannelsesstedernes hjemmesider. Således var 77 % af vurderingerne at finde på uddannelsesstedernes hjemmesider, mens de resterende 23 % blev eftersendt til os ved forespørgsel.

53. Hidtil har Dansk Center for Undervisningsmiljø ført tilsyn med, om uddannelsesstedernes undervisningsmiljøvurderinger var offentligt tilgængelige på deres hjemmesider. Dette med henblik på at vurdere, om uddannelsesstederne lever op til lovens krav om tilgængelighed.

Børne- og Undervisningsministeriet er i forbindelse med denne undersøgelse blevet opmærksomme på, at der ikke er hjemmel til at kræve, at uddannelsesstederne skal have offentliggjort undervisningsmiljøvurderingen på deres hjemmeside for at leve op til lovens krav om tilgængelighed. Loven stiller alene krav om, at undervisningsmiljøvurderingen skal være tilgængelig for elever, studerende og andre interesserede. Ministeriet har oplyst, at kravet derfor kan imødekommes ved, at undervisningsmiljøvurderingen udleveres ved forespørgsel.

54. Rigsrevisionen vurderer, at det er unødigt vanskeligt at tilgå vurderingen, når den ikke er gjort tilgængelig ved at være på uddannelsesstedets hjemmeside. Særligt for andre interesserede. Det er vigtigt, at uddannelsesstederne gør vurderingen tilgængelig, fordi en kommende elev eller studerende fx skal kunne læse, om uddannelsesstedet har vurderet, om der er undervisningsmiljøproblemer, og hvordan uddannelsesstedet handler på disse, så det fx kan indgå ved valg af uddannelsessted.

Rigsrevisionen, den 1. maj 2025

Bo Brabrand
sætterigsrevisor

/Stine Dahlgaard

Bilag 1. Metodisk tilgang

Undersøgelsen bygger på en gennemgang af uddannelsesstedernes undervisningsmiljøvurderinger. Formålet har været at vurdere, om uddannelsesstederne overholder undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger.

Væsentlige dokumenter

Vi har gennemgået en række dokumenter, herunder:

- lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø (undervisningsmiljøloven) samt lovbemærkninger til loven og dens ændringslove
- vejledningsmateriale og tilsynsbeskrivelse fra Dansk Center for Undervisningsmiljø
- undervisningsmiljøvurderinger udarbejdet af uddannelsesstederne.

Vi har desuden afdækket relevante undersøgelser og forskning vedrørende undervisningsmiljø. Vi har i beretningen kun medtaget kilder, som vi vurderer har et troværdigt afsæt og valide resultater. Vi har til baggrund anvendt følgende:

- **EVA (2022):** Hartkopf, Bjarke T., Andreas Pihl Kjærsgård og Camilla Thorgaard: "Hvorfor falder studerende fra? En opsummering af EVA's analyser af frafald på de videregående uddannelser" i Samfundsøkonomen (3/2022), s. 61-73.
- **Gymnasieskolen (2024):** Mortensen, Mikkel Brygger, Morten Schmidt Klemmensen og Magnus Skov Illum: "Ny undersøgelse: Halvdelen af lokalerne har så dårligt indeklima, at det går ud over elevernes læring" på Gymnasieskolen.dk, 5. september 2024.
- **VIVE (2023):** Schoop, Sarah Richardt, Asger Graa Andreasen og Michella Ida Mikuta: "Frafald på erhvervsuddannelserne – En undersøgelse af frafaldsmønstre, frafaldsårsager og tiltag til fastholdelse". VIVE, 2023.

Møder

Vi har holdt møder med ministerierne for at få indsigt i området. Vi har i november og december 2024 præsenteret undersøgelsens metode for ministerierne og har haft en dialog om uddannelsesstederne, der indgår i undersøgelsen.

Vi har haft korrespondance med Børne- og Undervisningsministeriet om fortolkningen af undervisningsmiljøloven. Dette har vi gjort for at sikre, at vores fortolkning af undervisningsmiljølovens krav er korrekt.

Population

Uddannelsessteder dækker i denne undersøgelse over uddannelsesinstitutioner, som i 2024 varetog undervisning efter gældende regler og modtog midler fra finansloven. Undersøgelsen er afgrænset til 335 uddannelsessteder. Uddannelsesstederne fordeler sig på videregående uddannelsessteder, ungdomsuddannelsessteder, voksenuddannelsescentre og en række branchespecifikke uddannelsessteder.

Vi baserer populationen på oplysninger om hovedinstitutioner fra Børne- og Undervisningsministeriets Institutionsregister. Uddannelsesstederne er statslige, statsligt selvejende og private uddannelsessteder, der modtager statslige tilskud.

Ministerierne har kvalitetssikret populationen. Ministerierne har forholdt sig til, at:

- uddannelsesstederne inden for deres områder er udtømmende
- uddannelsesstederne ikke er undtaget fra undervisningsmiljøloven efter lovens § 1, stk. 4
- de private uddannelsessteder modtager statslige midler
- uddannelsesstederne er kategoriseret korrekt i forhold til uddannelsessted (institutionstype) og ministerområde.

Kvalitetssikringen af populationen har ført til, at nogle uddannelsessteder er taget ud af undersøgelsen. Det kan fx være, fordi uddannelsesstederne er ophørt med at eksistere, eller fordi et uddannelsessted stod opført flere gange i Institutionsregisteret. Samtidig er uddannelsessteder kommet til. Det gælder fx for et af Beredskabsstyrelsens uddannelsessteder, som ikke stod opført i Institutionsregisteret, men som udbyder undervisning og derfor ifølge loven skal lave en undervisningsmiljøvurdering.

Materialeindsamling

Vi har indsamlet undervisningsmiljøvurderinger fra de 335 uddannelsessteder. Vi har indsamlet de vurderinger, der er udarbejdet i perioden oktober 2021 - december 2024. Det har vi gjort ved at gennemgå uddannelsesstedernes hjemmesider og hente de dokumenter, som tilhørte den seneste undervisningsmiljøvurdering. Gennemgangen af hjemmesiderne er foretaget i perioden oktober-november 2024.

Vi har derudover i december 2024 anmodet alle uddannelsesstederne om at fremsende deres seneste undervisningsmiljøvurdering til os.

Gennemgang af undervisningsmiljøvurderinger

Vi har undersøgt, om uddannelsesstederne har udarbejdet en skriftlig undervisningsmiljøvurdering inden for de seneste 3 år, som overholder følgende krav:

- en kortlægning af både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø
- en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer
- en handlingsplan, som beskriver, hvordan og hvornår problemerne skal løses
- forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Vi har gennemgået alle undervisningsmiljøvurderingerne ud fra en kodebog. Vi har sikret ensartethed i vores vurderinger ved at kvalificere vores kodebog gennem pilotkodninger og ved at drøfte alle tvivlstilfælde. Vi har desuden kvalitetssikret resultaterne gennem en risikobaseret stikprøvegennemgang. Stikprøven er dermed udtaget med det formål særligt at kvalitets-sikre de resultater, hvor vi udtaler kritik. Det betyder, at vi primært har udtaget en stikprøve af uddannelsessteder, der ikke har en undervisningsmiljøvurdering eller har en mangelfuld undervisningsmiljøvurdering. En anden medarbejder har derefter gennemgået stikprøven og efterprøvet de enkelte kodninger. Kodebogen er gengivet i bilag 2.

På baggrund af vores gennemgang af uddannelsesstedernes undervisningsmiljøvurderinger har vi lavet en sammenfattende vurdering af uddannelsesstedernes lovoverholdelse. Tabel A viser, hvilke betingelser der ligger til grund for vores vurdering af, om et uddannelsessted henholdsvis overholder loven, har en mangelfuld undervisningsmiljøvurdering eller ikke har en undervisningsmiljøvurdering.

Kodebog

Kodebogen indeholder en detaljeret vejledning til, hvordan undervisningsmiljøvurderingerne skal gennemgås og vurderes, så forskellige personer når frem til samme resultat, og undersøgelsens konklusion kan genskabes.

Tabel A

Sammenfattende vurdering af lovoverholdelse

Overholder loven	Mangelfuld undervisningsmiljøvurdering	Har ikke en undervisningsmiljøvurdering
Vurderingen er maks. 3 år gammel og indeholder: • en kortlægning af både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø • en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer med undervisningsmiljøet, hvor uddannelsesstedet identificerer problemer • en handlingsplan • forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen. <i>Eller</i> Vurderingen er maks. 3 år gammel og indeholder: • en kortlægning af både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø • en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer med undervisningsmiljøet, hvor uddannelsesstedet tydeligt har angivet, at der ikke er identificeret problemer.	Vurderingen er maks. 3 år gammel og <i>mangler</i> mindst et af følgende: • en fuld kortlægning, dvs. at uddannelsesstedet kun har kortlagt et eller to af følgende: det fysiske, psykiske eller æstetiske undervisningsmiljø • en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer med undervisningsmiljøet – <i>eller</i> en beskrivelse af, at uddannelsesstedet ikke har identificeret problemer på baggrund af kortlægningen • en handlingsplan • forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.	Uddannelsesstedet har ikke udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering. <i>Eller</i> Uddannelsesstedet har udarbejdet en undervisningsmiljøvurdering for mere end 3 år siden.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af undervisningsmiljøloven og dialog med Børne- og Undervisningsministeriet.

Vi har ikke vurderet kvaliteten af undervisningsmiljøvurderingerne. Det betyder, at vi fx har vurderet, at et uddannelsessted har beskrevet og vurderet eventuelle problemer med undervisningsmiljøet, hvis deres undervisningsmiljøvurdering indeholder en beskrivelse og vurdering af mindst ét problem. Dette princip gør sig gældende i forhold til vores vurdering af alle fire krav. Vi har således generelt set ikke vurderet, om uddannelsesstederne burde have beskrevet flere problemer på baggrund af kortlægningen – eller om uddannelsesstedernes handlingsplaner stemmer overens med alle de konstaterede problemer.

Nogle uddannelsessteder har flere undervisningsmiljøvurderinger. Et uddannelsessted kan vælge enten at lave én samlet undervisningsmiljøvurdering for hele uddannelsesstedet eller at lave flere undervisningsmiljøvurderinger – fx én pr. uddannelse, som stedet udbyder, eller én pr. lokation. Det er typisk større uddannelsessteder med flere afdelinger, fx universiteter, som laver flere undervisningsmiljøvurderinger.

I de tilfælde, hvor uddannelsesstedet har valgt at lave flere undervisningsmiljøvurderinger, har vi gennemgået op til ti af stedets vurderinger og har på baggrund af dem lavet en samlet vurdering for uddannelsesstedet. Dermed tæller et uddannelsessted med flere undervisningsmiljøvurderinger som ét uddannelsessted.

I vores samlede vurdering har vi efterset, om hvert af lovens krav var dækket i mindst én af uddannelsesstedets undervisningsmiljøvurderinger. Vi har vurderet, at hele uddannelsesstedet lever op til kravet, hvis én af uddannelsesstedets undervisningsmiljøvurderinger lever op til blot ét af lovens krav. Vi har således ikke sat som præmis, at den samme undervisningsmiljøvurdering skal leve op til alle kravene. Vores samlede vurdering af uddannelsesstedet vil derfor være udtryk for summen af positive vurderinger. Vi har brugt denne metode for at sikre en balanceret vurdering af uddannelsessteder med flere undervisningsmiljøvurderinger.

Tilgængeligheden af undervisningsmiljøvurderingerne

Vi har undersøgt, om uddannelsesstederne har sikret, at deres undervisningsmiljøvurderinger er tilgængelige for elever, studerende og andre interesserede. Dette har vi gjort ved at gennemgå, om undervisningsmiljøvurderingen er tilgængelig på uddannelsesstedets hjemmeside, samt ved at anmode uddannelsesstederne om at sende deres undervisningsmiljøvurdering til os. Hvis et uddannelsessteds undervisningsmiljøvurdering enten var på hjemmesiden, eller hvis uddannelsesstedet kunne fremsende vurderingen til os ved forespørgsel, har vi vurderet, at uddannelsesstedets undervisningsmiljøvurdering er tilgængelig.

Konsekvensvurdering

Vi har brugt elevtal til at beregne undersøgelsens konsekvensvurdering. Vi har brugt antallet af elever, studerende eller andre deltagere (typisk kursister) pr. oktober 2023. Vi har hentet elevtal fra elevregistret i Danmarks Statistik og bedt ministerierne om at kvalitetssikre elevtallene.

Kriminalforsorgens voksenuddannelsescenter og et enkelt uddannelsessted på Børne- og Undervisningsministeriets område har ikke oplysninger om antal elever, studerende eller kursister pr. oktober 2023. Vi har her valgt at være konservative i vores konsekvensvurdering og sat elevtallet til 0.

For AMU- og VEU-udbydere på Børne- og Undervisningsministeriets område og for uddannelsessteder ved Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har vi brugt nøgletallet Årselever. Nøgletallet omregner elever på ugekurser til, hvad der svarer til en fuldtidsstuderende hen over et år. Vi har brugt nøgletallet, da uddannelserne består af kurser af kortere eller længere varighed, hvorfor det ikke giver mening at tale om antal elever pr. oktober 2023. Vi har fået oplyst nøgletal for AMU- og VEU-udbydere fra Børne- og Undervisningsministeriet og nøgletal for årselever fra Beredskabsstyrelsen.

Vi har på baggrund af uddannelsesstedernes elevtal beregnet, hvor mange elever og studerende der risikerer ikke at få sikret deres ret til et godt undervisningsmiljø i henhold til undervisningsmiljøloven. Dette har vi gjort ved at summere antallet af elever og studerende på de uddannelsessteder, der ikke har en undervisningsmiljøvurdering, og antallet af elever og studerende på de uddannelsessteder, der har en mangelfuld undervisningsmiljøvurdering. Vi har afrundet elevtallet til nærmeste 1.000, medmindre andet er angivet.

Kvalitetssikring

Undersøgelsen er kvalitetssikret via vores interne procedurer for kvalitetssikring, som omfatter høring hos de reviderede samt ledelsesbehandling og sparring med chefer og medarbejdere i Rigsrevisionen. Undersøgelsens resultater er desuden kvalitetssikret via en stikprøvegennemgang af undervisningsmiljøvurderingerne, hvor flere medarbejdere i Rigsrevisionen har gennemgået samme vurdering.

Standarderne for offentlig revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, herunder standarderne for større undersøgelser (SOR 3). Standarderne fastlægger, hvad brugerne og offentligheden kan forvente af revisionen, for at der er tale om en god faglig ydelse. Standarderne er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999).

Bilag 2. Kodebog

Denne kodebog beskriver, hvordan vi har gennemgået og vurderet, om uddannelsesstederne har en skriftlig undervisningsmiljøvurdering, og om den overholder lovens fire krav til indhold.

Vi har vurderet, at uddannelsessteder *har* en undervisningsmiljøvurdering, hvis de har lavet en skriftlig undervisningsmiljøvurdering, som er maks. 3 år gammel. Det har vi gjort, fordi det fremgår af undervisningsmiljølovens § 6, stk. 3, at vurderingen skal revideres, når der sker ændringer, der har betydning for undervisningsmiljøet, dog mindst hvert tredje år.

Tabel B uddyber de kriterier, vi lægger til grund for at vurdere, om uddannelsesstederne har en undervisningsmiljøvurdering. Tabellen uddyber desuden, hvordan vi har gennemgået undervisningsmiljøvurderingerne for, om de lever op til kravene.

Tabel B

Vurdering af, om uddannelsesstederne har en undervisningsmiljøvurdering

Kriterie	Beskrivelse
Uddannelsesstederne har en <i>skriftlig</i> undervisningsmiljøvurdering	Det fremgår tydeligt af dokumentationen, at dokumentet er en undervisningsmiljøvurdering eller relateret til en undervisningsmiljøvurdering som fx en studiemiljøundersøgelse. Det betyder også, at vi kun har gennemgået elevtrivselsundersøgelser, hvis uddannelsesstedet har angivet, at elevtrivselsundersøgelsen er uddannelsesstedets undervisningsmiljøvurdering – dvs. at resultaterne fra elevtrivselsundersøgelsen er anvendt i undervisningsmiljøvurderingen. Det kan fx være som den psykiske kortlægning af undervisningsmiljøet.
Uddannelsesstederne har en undervisningsmiljøvurdering, der er udarbejdet inden for <i>de seneste 3 år</i>	Undervisningsmiljøvurderingen er datamarkeret inden for perioden oktober 2021 til og med december 2024. Dvs. at den er udarbejdet og offentliggjort inden for de seneste 36 måneder talt fra december 2024. Hvis vurderingen ikke er tydeligt datamarkeret, har vi fastsat datoen efter et konservativt skøn med udgangspunkt i datoer, som fremgår af vurderingens indhold eller titel (fx med titlen "UMV 2021"). Uddannelsesstederne har haft mulighed for at oplyse om, hvorvidt deres undervisningsmiljøvurdering er under 3 år gammel, i forbindelse med vores materialeindsamling. Vi har anvendt oplysningerne til kvalitetssikring, såfremt dokumentet ikke har været datamarkeret.

Kilde: Rigsrevisionen.

Hvis et uddannelsessted har en skriftlig undervisningsmiljøvurdering, der er udarbejdet inden for *de seneste 3 år*, har vi gennemgået vurderingen for, om den overholder lovens fire krav til indhold:

- en kortlægning af både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø
- en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer
- en handlingsplan, som beskriver, hvordan og hvornår problemerne skal løses
- forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

De fire krav bygger oven på hinanden. Der er således kun en forventning om, at uddannelsesstederne udarbejder en handlingsplan, hvis uddannelsesstedet på baggrund af kortlægningen har beskrevet og vurderet, at der er problemer med undervisningsmiljøet. Dertil er der også kun en forventning om, at uddannelsesstederne udarbejder forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen, hvis det har været nødvendigt at udarbejde en handlingsplan.

Tabel C uddyber, hvilke kriterier vi lægger til grund for at vurdere, om uddannelsesstedernes undervisningsmiljøvurderinger overholder lovens fire krav til indhold. Vi uddyber desuden, hvordan vi har gennemgået undervisningsmiljøvurderingerne for, om de lever op til kravene.

Tabel C
Vurdering af undervisningsmiljøvurderingens overholdelse af indholdskrav

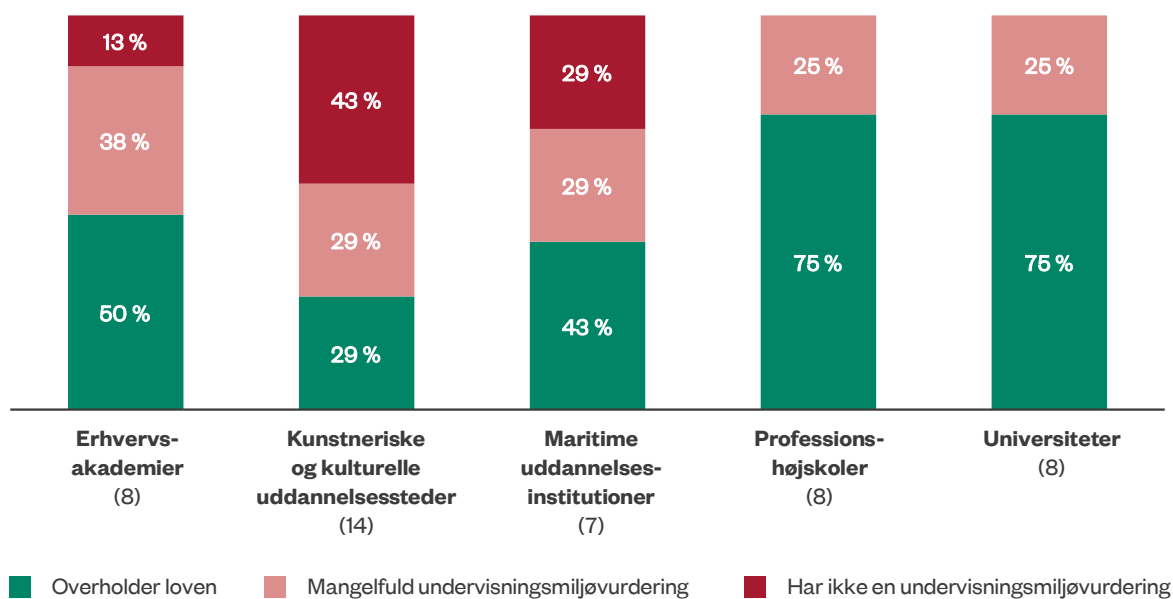
Kriterie	Beskrivelse
Vurderingen indeholder en kortlægning af både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø.	Vurderingen indeholder en kortlægning af hver af de tre kategorier. Vi har derfor set efter, om vurderingen indeholder en overskrift for hver enkelt af de tre kategorier, og/eller om vurderingen indeholder mindst ét element, som hører til henholdsvis det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø. Det kan fx være informationer om elever og studerendes oplevelse af uddannelsesstedets luftkvalitet, af mobning og af udsmykning. Hvis et uddannelsessted skriver, at de har kortlagt det psykiske undervisningsmiljø i elevtrivselsundersøgelsen, men resultaterne herfra ikke fremgår i undervisningsmiljøvurderingen, har vi vurderet, at uddannelsesstedet ikke har kortlagt det psykiske undervisningsmiljø i undervisningsmiljøvurderingen.
Vurderingen indeholder en beskrivelse og vurdering af eventuelle problemer med undervisningsmiljøet	Vurderingen viser, at uddannelsesstedet på baggrund af kortlægningens resultater har taget stilling til, hvilke områder eller problemer med undervisningsmiljøet der skal arbejdes videre med. Vi har set efter, om vurderingen indeholder overskriften "beskrivelse og vurdering af resultaterne fra kortlægningen" (eller tilsvarende), og/eller om uddannelsesstedet på anden vis har lavet en vurdering af, hvilke af kortlægningens resultater der udgør problemer med undervisningsmiljøet. Her har vi fx ledt efter, om uddannelsesstedet har oplyst områder, hvor der skal ske forbedringer, eller områder, hvor uddannelsesstedet vurderer, at elever, studerende og andre deltagere er tilfredse med undervisningsmiljøet. Vi har derudover set efter, om det tydeligt er angivet, at kortlægningen af undervisningsmiljøet <i>ikke</i> har identificeret problemer. Dette fx ved, at det fremgår af vurderingen, at elever, studerende og andre deltagere kun udtrykker tilfredshed med undervisningsmiljøet, eller ved, at uddannelsesstedet vurderer, at der ikke er identificeret problemer med undervisningsmiljøet. Hvis uddannelsesstedet i deres vurdering tydeligt har angivet, at stedet <i>ikke</i> har identificeret problemer med undervisningsmiljøet, har vi noteret, at vurderingen lever op til dette krav samt de to følgende krav vedrørende udarbejdelse af handlingsplan og retningslinjer for opfølgning. Dette skyldes, at der kun er en forventning om, at uddannelsesstederne udarbejder en handlingsplan samt følger op på denne, hvis der er afdækket problemer med undervisningsmiljøet.
Uddannelsesstedet har udarbejdet en handlingsplan, som beskriver, hvor og hvornår problemerne skal løses	Uddannelsesstedet har beskrevet, at stedet vil iværksætte tiltag for at forbedre undervisningsmiljøet, samt hvordan og hvornår det vil blive gjort. Vi har derfor set efter, om undervisningsmiljøvurderingen indeholder overskriften "handlingsplan" (eller tilsvarende), og/eller om det på anden måde fremgår, at uddannelsesstedet har taget stilling til, hvordan og hvornår problemerne skal løses. Nogle uddannelsessteder har handlingsplanen som et separat dokument ved siden af undervisningsmiljøvurderingen. I de tilfælde har vi taget denne med, hvis der har været en sammenhæng mellem indholdet i undervisningsmiljøvurderingen og indholdet i handlingsplanen.
Uddannelsesstedet har fastsat forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen	Uddannelsesstedet har beskrevet, hvordan og hvornår stedet vil følge op på tiltagene i handlingsplanen. Vi har set efter, om vurderingerne indeholder overskriften "Retningslinjer for opfølgningen" (eller tilsvarende) og/eller indeholder en beskrivelse af, hvordan uddannelsesstedet vil følge op på handlingsplanen, og om det er angivet, hvornår opfølgningen skal ske. Dette fx i form af at have angivet, at der skal følges op på et givent tiltag i andet halvår 2025.

Kilde: Rigsrevisionen.

Bilag 3. Fordeling på uddannelsessteder

Figur A

De 45 videregående uddannelsessteders overholdelse af undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger

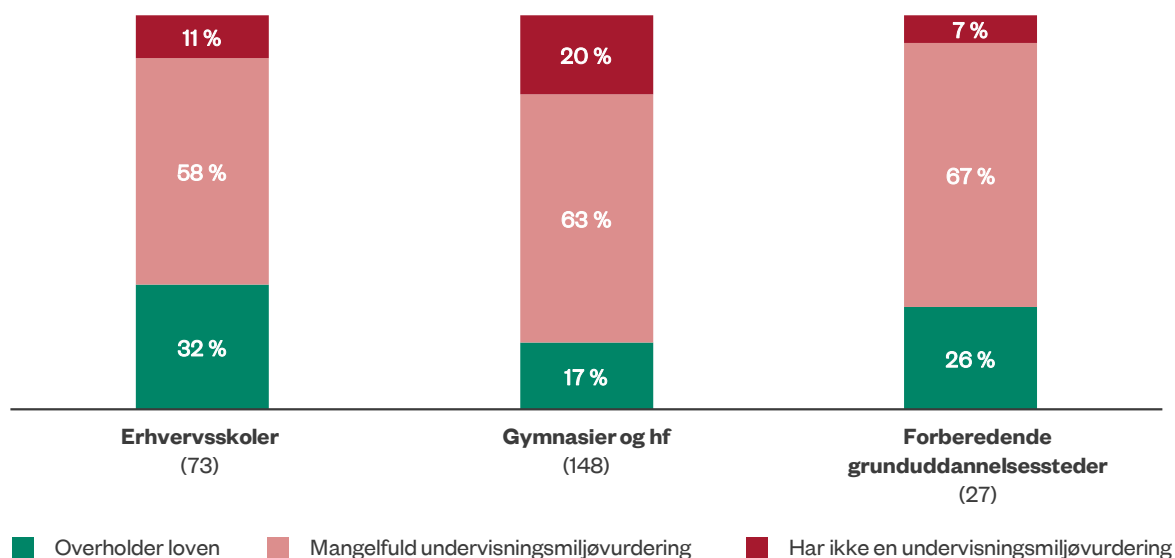

Note: Grundet afrunding summerer procenter i visse tilfælde ikke til 100 %. Kategorien professionshøjskoler inkluderer Den Frie Lærerskole.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne.

Figur B

De 248 ungdomsuddannelsessteders overholdelse af undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger

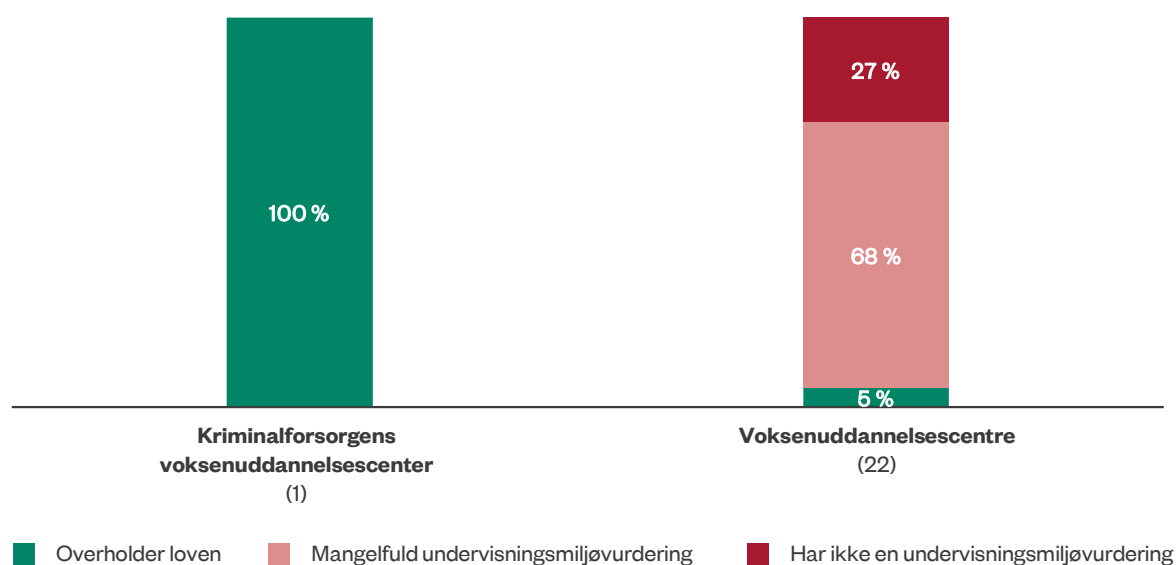

Note: Grundet afrunding summerer procenter i visse tilfælde ikke til 100 %.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne.

Figur C

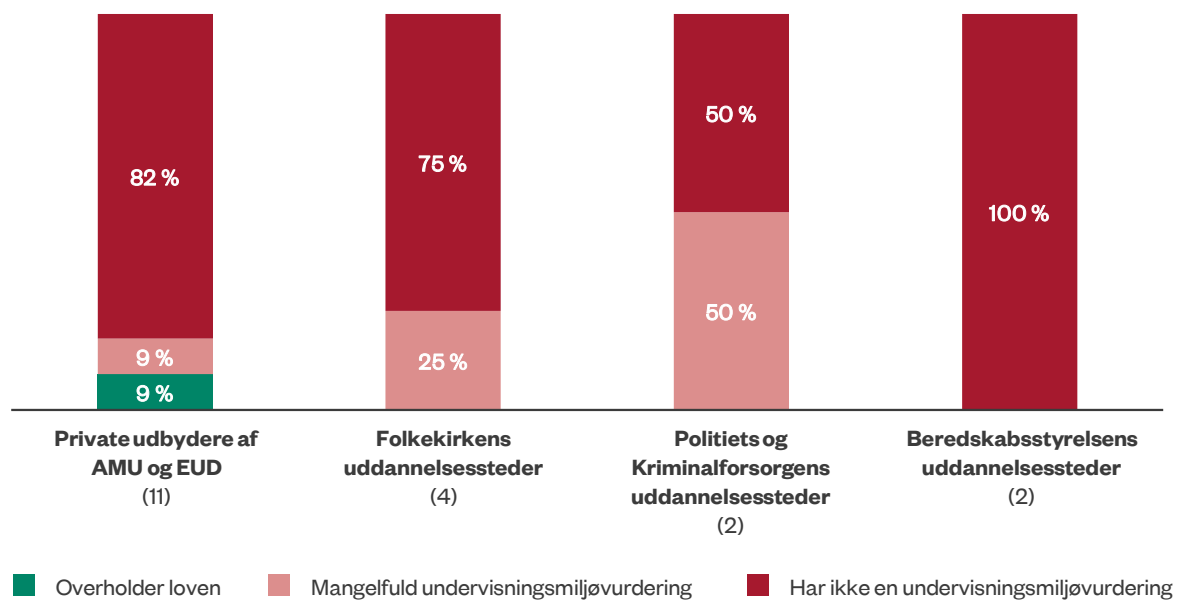
De 23 voksenuddannelsescentres overholdelse af undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne.

Figur D

De 19 branchespecifikke uddannelsessteders overholdelse af undervisningsmiljølovens krav til undervisningsmiljøvurderinger

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra uddannelsesstederne.